

# Lidens Tidning

Juni 2012 • Årgång 15, NR 3



Hej!

Det är en hektiskt tid i Liden med en hel del födelsedagsskalas och annat festligt.

Dansen på Åsen verkar just nu bara förekomma två gånger och det kan tyckjas lite. Men om det inte kommer folk så är det inte mycket att göra åt saken. Kanske förnya upplägget?

Undrar när jag hade is på vindrutan 1:a juni senast? Bakvända klimatförändringar på G?

Ha nu en riktigt skön sommar så kommer nästa nummer snart!

*Tore Löfvenius*

**Till alla som har evenemang i området!**

*Skicka eller ring in dessa så kommer ni med i tidningen, [www.lidenbygden.com](http://www.lidenbygden.com) och [visitsundsvall.se](http://visitsundsvall.se)*

*Omslagsbild:  
Nu är det sommar igen . . .*

*Foto: Elina Huttunen, Liden*

**Nästa Lidentidning  
utkommer  
27/8**

**Manusstoppdatum 31/7  
Lidens Tidning utkommer 5 ggr / år.**

Du kan posta eller maila ditt bidrag

**[www.lidenbygden.com](http://www.lidenbygden.com)**

**[www.lidenstidning.se](http://www.lidenstidning.se)**

**Annonspriser**

Köp fem annonser, betala för fyra!

Föreningar får dela på en helsida, varför vi är tvungna redigera material om utrymmet är begränsat. De föreningar som vill ha sitt material ograverat är välkomna att köpa en annonsplats.

Ring för kostnadskalkyl.

|                               |        |
|-------------------------------|--------|
| Baksida i färg kostar         | 1870:- |
| 1/9 sida 43 x 59 mm stående   | 218:-  |
| 2/9 sida 86 x 59 mm stående   | 436:-  |
| 1/3 sida 130 x 59 mm liggande | 545:-  |
| 1/2 sida 130 x 91 mm liggande | 763:-  |
| 1/1 sida 130 x 184 mm stående | 1520:- |
| Köp och Sälj ca 20 ord        | 40:-   |

Alla priser exkl moms

|                             |                              |                            |
|-----------------------------|------------------------------|----------------------------|
| Adress till tidningen:      | Lidens Tidning               | 0692 - 10 123              |
|                             | Bodacke 143, 860 41 Liden    | 070 - 277 36 40            |
| Besöksadress:               | Husåsvägen 9A (Gamla Posten) |                            |
| E-postadress:               | tidning@telia.com            |                            |
| Ansvarig utgivare/artiklar: | Tore Löfvenius               | 0692 - 101 23              |
| Historiska artiklar:        | Arne Johansson               | 0692 - 210 75              |
| E-post                      | arne.jarkvissle@telia.com    |                            |
| Annonser:                   |                              | 0692 - 10 123              |
|                             |                              | 070 - 63 102 77            |
| Tryckeri:                   | Prinfo                       | Accitryckeriet i Sundsvall |

Många skickar mail till tidningen och skriver då tidningen men så här skall mailadressen se ut:

**[tidning@telia.com](mailto:tidning@telia.com)**

**Vill du prenumerera?**

Kostnad 150:-/år. PG 15 89 07-6

# Föreningsnytt



*Lidens  
Hembygdsförening*

**Fre 22 juni** Midsommarfirande vid  
Lidens gamla kyrka  
**Sön 29 juli** Hembygdsdag  
Vättaberget **11.00**

## Västana-Korsåmons Bygdegårdsförening

**22 juli 13.00** Gudstjänst, Bydegården  
**12 aug 15.00** Kamsen + utställning

## Åsendanserna 2012

**Martinez**  
**Midsommarafon**  
**Fredag 22/6 kl. 21-02**



**Höstmarknad i Liden**  
**Lidens Centrum**  
**Lördag 1 Sept kl:11-16**

**Bokning av utställarplats:**  
**Lotta Evrung 072-5430777**  
**Britt-Mari Nilsson 070-6482801**

## Lidens PRO

**29 juli 13.00** Gudstjänst, Oxsjögården  
**1 aug** Dagsresa  
**13 aug 13.00** Medlemsmöte,  
Oxsjögården

## Indals PRO

**17 aug** Utflykt

## Holms PRO

**23 aug 13.00** Medlemsmöte. Anundg.

## Bygdegården Gimåfors

**22 juni** Midsommarfirande  
**21 juli** Bakluckeloppis

## Holms Hembygdsförening

**1 juli 11.00** Fäbogudstjänst  
Storstensjöbodarna. Flotten börjar 10.00



**HÄREBORG**

**NYHET: Förmånligare priser  
när du hyr för fest, möten,  
rörelse och evenemang.**

Nya hyror, baserade på hur lång tid du hyr,  
ger förmånligare priser. Se [www.hareborg.se](http://www.hareborg.se)  
eller hämta prislista på Häreborg.

**Info: [www.hareborg.se](http://www.hareborg.se). Boka: 060-922 55.**

## Lidens Hembygdsförenings lotteri 2012

### Vinsterna har skänkts av:

Andersson Mona, Ingers Klippstuga, Pettersson Gunnell,  
Apoteket Hjärtat, Liden Jacobsson Maria, Qvarnå, Bo,  
Backberg, Karin, Jansson Maria, Raitio Margareta,  
Backberg & Son Entreprenad, Jonsson Gunvor och Len-  
nart, Rp Fordonsservice, Bergholm Siv, Järkvissle Film &  
Media, SCA Skog, Bergqvist Mats, Källman, Elsie, Service-  
centralen, Bergström Berit, Lidberg Ann-Marie, Strid Sam,  
Byberg&Nordin, Lidenfoten, Sundsvalls Tidning, Bylund  
Gun, Lidens Elektriska, Svelander i Liden, Carlsson Lars  
och Eivor, Lillians Taxi, Söderqvist Ingrid, Dagbladet, Lind  
Karl-Gunnar, Trollska Galleriet, Dina Försäkringar, Lindblom  
Rolf, Uhlin, Yvonne, Elfström, Susanne, Malous Tingstuga,  
Utsiktens Turistgård, Engman, Margareta, NCM Systemser-  
vice, Vettern AB, Eternellboden, Nilsson Jan, Wårdshuset  
Liden, Företagarhuset, Norman Ann-Christin, Vättaber-  
gets servering, Gradin Yngve, Norrporten, XYZ-Transport,  
Handelsbanken Liden, Näsman Gerd, Åmansason Leif, ICA  
Liden, Näsman-Kilander Monica, Åslund Ove, Industrirör i  
Liden AB, Olofsson Per-Olov, Åström, Hjärdis.

**Stort tack för Era bidrag!**

# Handelsbanken

## Handelsbanken stannar i Liden

Vi tror på den lokala bankens personliga engagemang och närvaro. Hos oss finner du ett komplett utbud av banktjänster.

### Välkommen!

Maria Jakobsson/Tobias Wiklund

Tel 0692-609 60

[www.handelsbanken.se/liden](http://www.handelsbanken.se/liden)



## Bystugan

### Lokalt servicecenter



#### Öppettider:

Mån, Tis, ons, fre 11 - 15

Torsdagar 14 - 18

Tel. 0692 - 101 23

070 - 277 36 40

**18 - 21 juni serveras kaffe och prinsessbakelse  
alt. glassbägare för endast 20:-**

Bystugan är numera samarbetspartner med Visit Sundsvall som betyder att vi sköter sevärdheter och evenemang norr om Kovland.



## Tillsammans skapar vi värden på Din Skog

# Låt skogen skapa sitt eget värde!

**Börje Albertsson**

Tel 0692-220 01

Mobil 070-347 66 07

Ser du möjligheter att öka värdet på din skog i framtiden genom skogsvård?

Hinner du inte göra arbetet själv eller oroar du dig för kostnaderna?

Genom stora arealer och ett gott samarbete med våra skogsvårdsentreprenörer når vi hög kvalitet och låga kostnader per hektar.

Har du tänkt på att nettot av en hektars slutavverkning oftast är större än kostnaden för markberedning och plantering av 10 hektar eller röjning av 20 hektar?

Gallring av en hektar ger på samma sätt möjlighet att röja 4-10 hektar.

Vill du räkna på din skogs möjligheter att finansiera sin egen utveckling och ge dig ett netto idag?

Kontakta din lokala virkesköpare.

Vi hjälper dig även gärna med en skogsbruksplan

för att ytterligare öka ditt grepp om din skog.

**SCA SKOG AB**

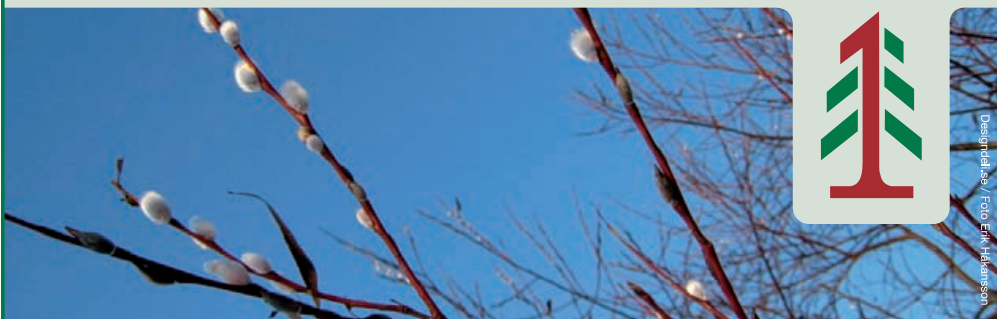
**Medelpads skogsförvaltning**

851 88 Sundsvall

[www.skog.sca.com](http://www.skog.sca.com)

ETT SCA FOREST PRODUCTS FÖRETAG





Design: Mats / Foto: Erik Hansson

# Primaskog är fullserviceföretaget för dig och din skog.

Funderar ni på någon aktivitet  
i er skog, kontakta oss!



**ROBERT NILSSON**  
Tel 0652-204 32  
Mobil 070-191 90 92



**ELSA JÄRVHOLM**  
Tel 0690-220 42  
Mobil 070-349 51 50



**LENNART MAGNUSSON**  
Tel 0690-220 40  
Mobil 070-349 51 06



Storsjöstråket 15, Östersund  
Tel 063-57 75 30  
E-mail [info@primaskog.se](mailto:info@primaskog.se)  
[www.primaskog.se](http://www.primaskog.se)



# LOPPIS

## ÖPPNAR 15 JUNI

### Onsdag - Söndag

### 12 - 18

Anna Jerrefolk

076 - 830 11 16

# HandelsBoden Järkvissle

## Ungdomar på glid?

Längst bak: Linus Westlund.  
Främre raden fr. vä: Ebba Melin  
Jeppson, Ida Backlund,  
Stephanie Carlberg och André  
Sand-Petersen.



Vad gör egentligen ungdomarna på kvällarna när dom säger att dom ska ut och träffa folk? Jo antingen träffas vi och bara spelar fotboll eller kanske vi åker till någon för att träffas där. Men det jag vill komma med detta budskap är att man aldrig kommer lämna någon utanför. T.ex. när vi träffas på fotbollsplan vi spelar med såna som har slutat gymnasiet till dom som går i 2:an.

Många föräldrar blir ofta oroliga när dom vet att sina barn är ute sent på kvällen men var bara lugn vi klarar oss. När vi är tillsammans klarar vi oss lika bra som en vuxen det är i alla fall det som jag tror. Och det tror jag att många också tror som jag i detta fall.

*Text och foto: Robin Sundin*

# GERÅLUND

den populära dansbanan i Bispfors

Del 2

## Göte Andersson med familj

Nog hade Gerålund varit ett mycket populärt ställe att förlusta sig på, men verklig fart blev det när det oförvågna paret Göte och Allis Anderson (båda födda 1913) dök upp och arrenderade banan från år 1948 t.o.m. sommaren 1960.



Allis och Göte Andersson

Båda hade varit länge i nöjesbranschen. Göte som dragspelare och Allis kom från en cirkusfamilj. De hade gift sig, fått barn, och börjat åka runt i Sverige med ett eget litet tivoli. De visste hur en slipsten skulle dras. Ja, det är bara att konstatera: Gerålund hade helt enkelt inte kunnat hamna i bättre händer! Utmärkta kontakter med artister hade de redan. Och idéer saknade de definitivt inte! Mindre känt är kanske att Göte även var kompositör! Och att Allis målade tavlor!

Efter Harry Brandelius kom det nu ett lämmeltåg av artister, kända ifrån såväl veckopressen, samlarbilder i tablettaskar, film, gram-mofonskivor, radioutsändningar och slutligen även bekanta nunor ifrån TV-rutan. Världen hade öppnats. Jag såg t.ex. min första färgade person just på Gerålund!

## Gerålund och Viljansborg

Göte och Allis drev Gerålund på sommaren och Viljansborg i Sillre under vintern. Den

stora lokalen Viljansborg uppfördes 1928 av Sillre Byggnadsförening u.p.a. och är nu sedan många år en privat fastighet.

Vid Gerålund uppfördes en mindre dansbana, ett golv, utan tak där det dansades gammal dans. Och den större, under sitt kupoltak, förbättrades efterhand. Affärerna blomstrade. Efter säsongens slut (redan år 1950) hade arrangörerna levererat inte mindre än kr 5.000: - i nöjesskatt till den inte alltför välbärgade Fors kommun.

## Inte bara dans

Att det blev en så stor tillströmning av publik berodde på att Göte och Allis inte bara satsade på bra musik. Nej, hit till Järåns strand (som många hoppade på stenar över, "plankade" in) kom svajmastartister, trollkonstnärer, lindansare, ormmänniskor, viga och vackra kvinnor och starka män. Det kom busslaster med folk från när och fjärran. Bilismen hade gjort sitt seger-tåg efter kriget, och bilar med både Z, Y och X på nummerplåten var vardagsmat. Stadspojkar mötte landsbygdsflickor och tvärtom: Gerålund blev den verkliga mötesplatsen.



Karl Gerhard

## Större evenemang

För dem som läste lokaltidningarna och såg de braskande affischerna, så var varje tillställning på Gerålund ett större evenemang. Konsten att formulera reklam för Gerålund och sätta dansbanan på kartan var stor. I tidningarna infördes annonser om "Gerålmässan", "Midsommarting", "Nöjesveckan", "Lycksökarfest", "Augustifest", "Månskensfest", "Höstmässa". Ja, vad allt kunde inte Göte och Allis hitta på!

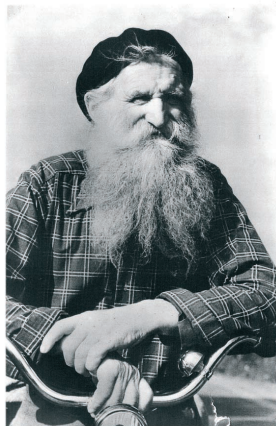


Calle Jularbo

Nalens tusenskönor kom på besök. Varje sommar korades på Gerålund en egen "Midsommarflicka" av den ibland rätt stöjiga men ytterst hänförliga publiken. Lycksökarfesten bestod av att Göte hade gömt presenter i den "rikt lövade och illuminerade parken". Det

gällde nu för publiken att leta rätt på "skatterna" under stenar eller trädrotter. Men leta inte i rabatterna – det påpekades särskilt i annonserna! Bispgårdens Idrottsförening fick årligen ha sin egen välbesökta sommarfest på Gerålund.

Fortfarande har dragspelaren Carl Jularbo publikrekordet. Det sattes en lördag år 1955. Inte mindre än 1.617 personer löste inträde. Då kunde ungdomarna möta inte bara sina föräldrar på festplatsen, utan de kunde även "morsa" på både mor- och farföräldrar! Alla var mangrant där. Carl Jularbo var kungen! Men var han ett dragplåster – då kostade det också. Han visste sitt värde. Eller rättare sagt: hans unga hustru Sally visste hans värde. Med



Stålfarfar  
Gustaf Håkansson

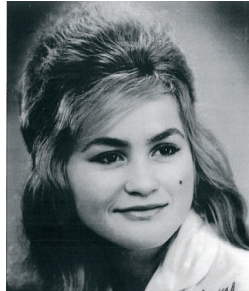
## Några av Gerålund's populära Midsommarflickor



Rut Jönsson  
f. Westberg  
1952



Gun Forslund  
1958



Margareta  
Halvarsson  
1960



Vivi-Anne Lindqvist  
f. Forslund

sin kvartett var hans pris kr 2.000: -/kväll. Gnesta-Kalle med sin kvartett ville ha 750: -. För samma jobb!

Stålfarfar, cyklisten Gustaf Håkansson från Skåne kom och sjöng lite obegripligt i skägget. Olle Tandberg och Ingemar Johansson uppvisningsboxade 1952 – direkt efter Helsingfors-olympiaden. Det uppstod inte ens en fläskläpp eller näsblod, sa storpubliken lite missmodigt. Visst kunde det hända att det fläskades till vid privata uppgörelser även här någon gång, men då oftast utanför det inhägnade området!



Folke Abramsson

### Ny regim

År 1960 övertog Folke Abrahamsson ruljansen. Allis gick bort 1980 och Göte året efter. Men Gerålund tronar fortfarande värdigt på sin backe efter 86 år lyssnande till Järåns ständiga brus. Någon enstaka gång upplivas minnet av gamla tider genom en danskväll. Dansbanan ägs numera av Fors Hembygdsför-

ening. Och den hyrs ut till hugade personer och sällskap!

*Sören Nilsson, Bispgården*

Tack till Gunnar Forsberg, Böle, Bispgården, och Fors Hembygdsförening för bildmaterial till artikeln.

### Historisk utställning

om Gerålund finns på Fors Hembygdsgård (nära Fors kyrka) under juli månad 2012.

Öppettider: alla dagar kl.  
11.00 – 16.00.

Passa även på att se minnesutställningen om den mycket populära dansorkestern Kjell Dahlgrens.



*Orkestermodet har varierat under åren.*



# Owe Halls



## sextett

**Lördagen den 11 augusti kl. 21-4**  
Söndagen den 12 augusti kl. 20-24

**Kl. 24 berättar**  
Musiklördag  
**Lars Ores sextett**  
Gammal dans  
**Sjögreens Spelmanlag**

**Söndags matlådor och specialer**  
**ROY WILLIAMS SEXTETT**  
Gammal dans kl. 20-21.30  
Österns moderat till kl. 24

Serviser  
Nöjesanordningar

# Stor BASAR

arrangeras i Central i Bergslagen under måndagskvällen med början måndagskvällen kl. 8-10 och måndagskvällen kl. 8-10

**FOLKDANSER**  
av 817 FOLKSTYGG  
Måndagskvällen kl. 8-10

**TOMBOLA**  
MÅNDRAS - FOLKORNS - FLÄTTASTYGG  
KÄRRTING - TIDIGT KL. 10-11

**DANS**

# Weiner Ellers

**STJÄRNORKESTER**  
spelar upp till dans

**Lördagen den 29 juli kl. 21-01**  
**Söndagen den 30 juli kl. 19-24**

**PA**

# GERÅLUND

**Reprissuppföranden**  
Lörd kl. 21.30 sönd kl. 21 av Birthe Stephens  
en av de 24 danser i världen som efterhoppning till  
Rings 1000 danser

**Lörd kl. 20-21.30**  
**GAMMAL DANS**  
ledvanliga serveringar

**Nöjesanordningar**

# AUGUSTIMÄSSA

## Gerålund

**Lördagen den 11 augusti kl. 21-4**  
**Söndagen den 12 augusti kl. 20-24**

**Kl. 24 berättar**  
Musiklördag  
**Lars Ores sextett**  
Gammal dans  
**Sjögreens Spelmanlag**

**STÅLFARFAR** om sine äventyr på sin  
legenderiska 1800-milofärd  
och sjunger några sånger

**Söndags matlådor och specialer**  
**ROY WILLIAMS SEXTETT**  
Gammal dans kl. 20-21.30  
Österns moderat till kl. 24

Serviser  
Nöjesanordningar

# 15-års Jubileum 1934-1949

# OLV STRAND



## DANS

**OLV STRAND**  
Spelar på  
**Jules**  
1000 danser

# Sommarfesten

**Gerålund fortsätter**  
Lörd. 22 juli kl. 8-01  
Sönd. 23 juli kl. 15-24

**Titel:**  
**Gösta Weiners**  
Ädelens populäraste gäng

**Lörd kl. 23.30 Sönd kl. 17 samt kl. 23**

**RODINS LUFTAKT**  
på 30 meters höjd vill de sina höghöjningsövningar  
ställas upp. Värde och en hel med skidorna. Värde till  
avslutet Rodins sina uppträdanden med hopning till  
hopp varieté ett ställigt försvaret avskottet. Rodins är  
härda av publikens jorden höghöjningsövningar på 30  
höjd men i år har de skidorna så högt ställning.

**Söndag anordnas kl. 15-18 Barn och familjefest med barnåttlingar**  
**Gammal dans av HANS UNOS** spelingsgång  
Apelsinregn

**Serviser Nöjesanordningar**

# Gerålund kallar till Midsommarfest

och presenterar för sin publik detta överlupna program

**Sommarsens**  
**OVE HALL** Med morgondagens solister  
Spelar upp till DANS

**Kl. 23 Uppträdande av de 3 Albertas**  
**Kl. 24 Ove Halls** sommarshow  
med 1000 danser  
**Kurt Libor, Abs Perren, Haze Bink**  
**Isvar Callen och Ove Hall**

**Midsommarfesten kl. 15-01**  
Barn- & familjefest kl. 15-18  
Kassan öppnas kl. 16.30  
Uppträdande kl. 16 av **3 ALBERTAS**  
**Gammal dans kl. 16-18 av OVE HALLS**  
Barn och skidåttlingar  
Fest kl. 18-20  
Barn och skidåttlingar kl. 18-20

**Söndagen den 28 juni kl. 19-24**  
**Olle Bjälkstens** ensemble  
Uppträdande kl. 23 av **2 Tankreds**  
Barn och skidåttlingar  
**Alfa 3 kvällarna Gammal dans av Steens Trio** i den utlypte gammaldansbarnen  
Fest kl. 18-20  
Barn och skidåttlingar kl. 18-20

**Serviser Nöjesanordningar**

# Cowboy Billy Walkers turné

kommer till

**Ur programmet må nämnas:**

1. Ett intressant lagsamman och Bulling, ett intressant inslag med guld
2. Stalbens med ett helt möbblings på tändarna
3. Örnens som gör dubbel genom en 30 cm. ring m. m.
4. Jughöjningsövningar en instruktion har man förvarat sig vid överallt. En 30 cm. ring m. m.
5. Trullerprogram där Walker visar Edor har en cowboy kost som kunnat på påtröna

**Estad. Ålde**  
**Billy Walker**

# GERÅLUND

**Midsommarfesten Midsommarfesten Önsdagen den 28 juni**

# OWE HALL

med  
**morgondagens stjärnor**

**Sextetten som fått de amplaste lovord i pressen**

**Scenuppträdande**  
**Dans**

**Estad. Ålde**  
**Billy Walker**



Lördag 7 Juli

# Trollnatta !

i Järkvissle Trollby

Insläpp från kl.16.00

**17.00 Indals Finest**

*Elever från Stige skola med  
Janne Öhrlund*

**18.00 Nick Borgen**

*" visor i nöd och lust "*

**19.00 Geniet Rolf Lidberg**

*Peter Högström & Lars Ehneborn  
sjunger och berättar  
om geniet Rolf Lidberg*

**20.00 Molly Sanden**

*tillsammans med*

**Patrik Norman &**

**Martin Häggström**

**21.30 PETER & AGNETA**

*Agneta Olsson & Peter Grundström,  
frontpersonerna från  
" Thor- Görans " som bjuder på*

**" STJÄRNSMÄLL "**

**23.00 Trollnatta avslutas**

Trollcaféet är öppet. Fika, njut av goda grilltallrikar,  
hamburgare, varmkorv, glass, läsk, lättöl mm.  
Info Trollbyn 0692-21121

Inträde: 100 kr. Ungdomar under 15 år gratis [www.trollbyn.se](http://www.trollbyn.se)

**Stöcks**  
**SKO AFFÄR**

**Din nätbutik i norr**  
3 generationer i branschen  
sedan starten 1926  
**Hammarstrand**  
Jämtland

**FRI FRAKT**  
När Du handlar över 500 kr!



"Sol, värme, sand och vatten, från tidig morgon till sena natten"

För semesterfotens bästa,  
Gör en stöckresa till Hammarstrand .....

Våra öppettider  
Mån-Fre 0930-1730  
Lördag 0930-1400

tel 0696-10069  
[www.stocks.se](http://www.stocks.se)



Centralgatan 16  
**HAMMARSTRAND**

# P.L.B Bygg AB

F.D.Posthuset Liden

2:a ledig

**060-15 90 40**

Trevlig sommar!



## Centerpartiets medlemsmöte i Liden 9 maj.

Som inledning på mötet utdelades en tårta och diplom till en småföretagare som kämpar på landsbygden. Lidens C-avd hade utsett Helena Östman som driver fotvårdsföretaget Lidenfoten med verksamhet i Indal, Liden och Bispgården.

Efter tårtutdelningen diskuterade mötet landsbygdsfrågor, skolfrågor och vägfrågor. Kommunalfullmäktigeledamoten Mats Mehlin deltog vid mötet och svarade på frågor.



# Indalsparken



Torsdagar under juni månad är planerade  
arbetsdagar då vi gemensamt friserar parken.  
Kom med en kratta eller sekator eller det  
redskap som du trivs med.  
Trevligt fika får man alltid.

21:a juni, kl. 18.00 Parken invigs officiellt

Invigningstalare: Mats Mehlin.

Festligheter utlovas



# Järkvissle Ekokött

Vi har ett ekologiskt jordbruk som är kravgodkänt.



Vi har dikor och föder upp kalvar  
till 1 1/2 - 2 års ålder.

Du kan beställa ungnöt styckat  
och klart, hel, halv, kvart, åttondel

**Örjan Rudin o Pia Nägele**  
**Järkvissle 213 860 41 Liden**  
**0692 - 210 72 070 - 534 93 83**  
[jarkvissle.ekogardar.se](http://jarkvissle.ekogardar.se)



*LIDENS  
BLOMSTERFOND*  
0692—100 27  
*Din gåva  
ger glädje i Liden*  
*Plusgiro 11 455-3*



## Lions

**Indal-Liden-Holm**  
**"Hjälp oss Hjälpa"**

**Till försäljning:**  
**60L Björkvedsäckar,**  
**Fågelholkar**  
**070-3221768**  
**0692-10058**

**ICA LIDEN**  
**nära**

### Öppettider

|           |         |
|-----------|---------|
| Mån - Fre | 10 - 19 |
| Lör       | 10 - 16 |
| Sön       | 12 - 16 |

**0692 - 100 26**

Vi är ombud för



**Pelle, Carola,  
Gun och Jannice**



**POST**



**Husåsvägen 14**

**Medicinsk fotvård**  
**Fotvårdsprodukter**  
**Benvaxning**

Jag finns även i Bispgården och Indal

**Helena 070 - 610 64 37**



*Malous Ting Stuga*

Tel. 070 - 264 01 95  
[www.maloustingstuga.se](http://www.maloustingstuga.se)

**finns på**  
**Husåsvägen 14**  
**öppet onsdagar**  
**13 - 18**

**Övriga tider:**  
**070 - 264 01 95**

Finna arrangemang och  
sommarblommor

# "LUMPEN" ETT MINNE BLOTT

## MILITÄRA MINNEN FRÅN SOLLEFTEÅ

### Del 2

#### Stor manöver hösten 1957

Nu var det dags för hela kompaniet att prövas i en större manöver med förband även från södra Sverige i ett stort övningsområde söder om Sollefteå. Vid genomgång inför övningen visade det sig att vårt land anfallits av fientliga förband österifrån. Vår uppgift var den vanliga att snabbt slå till med eldöverfall alternativt spana på fienden. Vi var mest aktiva på nätterna för att undgå upptäckt, mycket lite sömn. Det var en trött pluton som återvände per cykel till logementet sent på natten sedan övningen avslutats. Jag hade knappt hunnit somna när jag väcktes av fänrik Forsberg.

Ett kompani från södra Sverige saknades, behövde hjälp med att hitta vägen till I21. Kunde jag ta med mig en grupp och hjälpa dem tillrätta? Han betonade att detta var ingen order utan ett helt frivilligt åtagande. Väckte många på logementet men det var inte lätt att få någon med sig, sängen var att föredra. Så småningom blev vi ändå tre stycken som återigen drog iväg på cykel, endast medförande vattenflaska, karta och ficklampa.

Efter ett evigt cyklande på alla småvägar hittade vi kompaniet i närheten av Tunsjön, c:a 2,5 mil från Sollefteå. Följde med dem halva vägen till I21 sedan fick de klara sig själv. Nor-



Sollefteå. Storgatan med Soldathemmet.

*Soldathemmet (närmast till höger) på Storgatan i Sollefteå var de värnpliktigas populära träffpunkt för kaffe och avkoppling under "lumpartiden". Att fota militära områden var förbjudet så detta uppskattade vykort, som såldes av Dahlbergs Bokhandel i Sollefteå, skickades nog till många nära och kära i hembygden.*

*Foto: AB Almquist & Cöster.*

malt sett skulle väl hela historien stannat där, men det fanns en fortsättning. Två månader senare vid en regementsafton, blev vi tre uppkallade på scenen och fick av regementschefen motta en medalj med inskriptionen: För god insats armöövning 1957, därtill permission i tre dagar. Att vi den närmaste tiden på logementet kallas för stridisar var det värt.

## Vintermanöver 1958

Vinterns stora slag skedde i Norrbotten i trakterna omkring Morjärv. Det var gott om snö men framförallt riktigt kallt. Hela plutonen bodde i ett tält, vi eldade med ved, kaminen mitt i tältet innebärande att samtidigt som fötterna stektes

kunde huvudet frysa fast mot tältduken. Vid den stora genomgång som gjordes inför övningen hade i vanlig ordning fientliga förband anfallit vårt land österifrån. Hur skulle vårt försvar, i ett verkligt skarpt läge, kunnat försvara vårt land om anfallet kommit västerifrån?

När övningen startade fick min grupp order om att förflytta sig på skidor långt in på fientligt område och bedriva fast spaning vid en större vägkorsning. Vi gav oss i väg på natten och utan att upptäckas kom vi fram när det börjat ljusna. Intill vägkorsningen fanns en större bondgård och ett mindre hus som var obebott. När jag knackade på öppnades dörren av en äldre man, jag frågade om vi fick låna den andra gården några dagar. Han tyckte säkert synd om oss, tog med sig nyckeln och låste upp dörren. På andra våningen fanns ett större rum med järnspis som passade oss perfekt. När jag återkom med gruppen hade han redan gjort upp eld, värmen spred sig snabbt i rummet. Ved hade han gott om vi fick hämta allt vi behövde.

Under dessa gynnsamma förutsättningar överöste vi vår stab med fortlöpande uppgifter om



*Delar av stridspluton färdiga för strid. Maskerat armétält i bakgrunden. Vidar Viksten är längst till höger i bakre ledet. Foto 1956-57*

fientliga förbands förflyttningar i anslutning till aktuell vägkorsning. Rapporterna bedömdes så värdefulla så vi fick order att stanna ett dygn extra, vilket vi inte hade något emot. Vår grupp fullföljde uppdraget och hur vi löste uppgiften, inte minst med hänsyn till den starka kylan, var inget som intresserade vårt befäl.

## Repmånad

Min första repmånad gjorde jag på hösten 1961 i trakten av Örnsköldsvik. Det var en annorlunda upplevelse jämfört med den hårda utbildning jag fått några år tidigare. Aktiviteterna var på en låg nivå, även bland vårt befäl fanns en inriktning av att göra så lite som möjligt. Dagarna blev långa då vi till stor del var helt överksamman, låg mest i våra tält och slöade. Det avslutades med en manöver i vanlig ordning, inför lägesbeskrivningen stod det klart för oss alla att fientliga förband hade anfallit oss österifrån!

Vidar Viksten  
Indal

# ZORB<sup>®</sup>CENTER

Äventyr för familjen, kompisarna eller företaget.



**Zorbing, Zipline  
Boende, Bad och  
bastu, Kanoter,  
Offroad, Fyrhjulingar  
Klättring,  
Fiske m.m**



**Missa inte årets  
traktorrace!  
16-17 juli**



**Ni hittar Zorbcenter i Döviken, Hammarstrand  
85 km öster om Östersund vid riksväg 87**

**Välkomna till oss!**

**[www.zorbsweden.se](http://www.zorbsweden.se) | 070-5895507 | [info@zorbsweden.se](mailto:info@zorbsweden.se)**

# ZORB® CENTER

## Traktorrace

14 - 15 juli

Området öppnar  
10.00

14 juli

Skoterdrage

Traktordrager

Gräsklipparrace, båda dagarna

Unik utställning av  
Volvo BM traktorer

Lördag 14 juli

Traktor cruising

Underhållning i pubtältet

15 juli finaldag!!

Parallellslalom för  
jordbrukstraktorer

Nytt för i år

Gräsklipparrace !!!!

Dragning i  
traktorlotteriet

Döviken Hammarstrand

CG 070/5895507

Tobbe 070/5312500

Sture 070/2384429

[www.zorbsweden.se](http://www.zorbsweden.se)

[www.ragundaskoterklubb.com](http://www.ragundaskoterklubb.com)

# Ballastmaterial

**i Liden, Indal, Holm och Bredsjöområdet**

**NCM i samarbete med SVEVIA,**

Vi vänder oss till dig som är  
behov utav ballastmaterial till

Upprustning av grusvägar, Garageinfarter  
Utfyllnadsmaterial, Med mera



Kontakta NCM angående leverans och pris:

**Mats Norberg:** 070 - 534 00 04

**Andreas Norberg:** 073 - 036 74 75



# Fiolmusik från Liden



Bengt Högerberg berättar lite om sig själv och hur CD:n med Lidenlåtar kom till.

”Jag är uppväxt i Ånge och har lärt mig att spela fiol av min far Anton Högerberg som var Riksspelman. I slutet på 50-talet och en bit in på 60-talet jag var med i Borgsjöbygdens spelmanslag. Mitt intresse för Medelpadslåtar finns därför grundlagt sedan barndomen. Efter studier blev jag så småningom bosatt i Bergsjö, Nordanstigs kommun och har varit med i Nordanstigs spelmanslag sedan 1973. Jag träffade min fru Lena, född Backlund, när vi båda studerade på Ålsta folkhögskola i Fränsta. Lena är uppväxt i Sillre, Liden. Jag har därför tillbringat en stor del av min tid i Sillre med omnejd och bl a arbetat en tid på kommunkontoret i Liden. Numera vistas jag mest i sommarstugan i Oxsjö. Under årens lopp har jag spelat låtar från Liden med spelmän som härstammar från Liden bl a Erik Gerdin från Järkvissle, Oscar Anell från Lidensboda och hans bror Arvid bosatt i Borgsjö, Rudolf Halvarsson bosatt i Fränsta och hans bror Gerhard Halvarsson från Långliden. Borgsjöbygdens spelmanslag var år 1965 och spelade på Lidenpensionärernas invigning av Ox-

sjögården. Jag hade då äran att få höra Joel Böhlén spela. Han hade då slutat att spela fiol men övertalades att spela en låt på en lånad fiol. Det finns en djupt rotad spelmanstradition i Liden med många fina låtar som gått i arv från generation till generation. För att inte denna låtskatt skall glömmas bort har jag tillsammans med mina spelkompisar Thomas von Wachenfeldt och Isak Björklund spelat in några Lidenlåtar. Denna CD-skiva finns att beställa hos undertecknad eller **köpa på Bystugan i Liden**”.

*Bengt Högerberg*

*bengthogerberg@hotmail.com*

*Tel. 070 - 376 87 48*



## KOM & NJUT

av våran omtyckta, traditionella meny med schweiziska influenser!

Vi har Dagens lunch, Pubmeny, Speciell helgmeny och Schweizisk raclette som väntar på att avnjutas vid våran vackra utsikt.

Vi har fullständiga rättigheter.

För mer information om evenemang så som pubkvällar osv var vänlig besök våran hemsida eller ring.

[www.kavstacamping.se](http://www.kavstacamping.se) • 060-92 338 • Indal

# APOTEKET I LIDEN

## del 1

### Hur det började

Den 6 maj 1915 fick Bror Ivar Huss licens att driva en apoteksfilial i Liden under Wifstavarvs apotek (sedermera Timrå apotek). Den 11-12 oktober samma år inspekterades apoteket som hade inrymts i ett gårdshus i vinkel mot allmänna landsvägen (den nuvarande fastigheten har idag adress Lidenvägen 71). Apoteket förfogade här över fyra rum och källare samt vind i envåningsbyggnaden.

Redan 1917 flyttade apoteket till det större trähuset på nuvarande Lidenvägen 74 och bytte lokaler med Svenska Handelsbanken som hade sina lokaler här från 1915. I protokoll från 12-13 november 1917 fick apoteks-

lokalerna godkännande av Medicinalstyrelsen som apotekslokaler. Apotekare Huss blev kvar i Liden till 1921. Efterträdaren hette Harald Per Alrik Wiström och var innehavare av apoteket i inte mindre än 23 år (1921-1944). Även dennes fru Anna Chatarina Wiström arbetade i apoteket i omgångar. Man hade även annan farmaceutisk personal anställd vid olika tidpunkter. Bland andra Per Algot Aspelin, Ragnhild Erholtz och Carl Gustaf Sjöblom under 1930-talet. Under 1940-talet var Ingrid Maria Gorton och Olof Ericson samt Nils Ragnar Johansson i tjänst i Liden. På den här tiden var arbetstiden 48 timmar i veckan, jämfört med dagens 37,5 timmar per vecka.



Utsikt söderut från kyrktornet i Liden. Redan på 1920-talet (trolig tidpunkt) var det svårt att skilja på Indal och Liden! Huset närmast på bilden var då Tingshus, senare kommunhus och är idag Vårdshuset Liden (flera om- och tillbyggnader har gjorts under årens lopp). Den långsmala byggnaden till vänster innehöll celler för bråkstakar. Siffran 1 anger byggnaden för det ursprungliga apoteket 1915-1917 (Lidenvägen 71). Siffran 2 visar apoteket 1917-1983 (Lidenvägen 74).



*Lidens första apotek inrymdes i denna byggnad 1915-1917, varefter Svenska Handelsbanken flyttade in. Byggnaden, som låg på nuvarande adressen Lidenvägen 71, är numera riven. Foto troligen*

## **Tillbyggnad och moderniteter**

År 1946 tillbyggdes apotekshuset i norra änden och centralvärme och vattentoaletter installerades. Lokalerna fick också en uppfräschning i samband med att kopplade fönster monterades. På 1950-talet hade apoteket öppet 9-18 på vardagar och 9-17 på lördagar. Man hade en timmes lunchstängning mellan 13-14. Apoteket hade under många år medicinlåda till ICA-affären i Indal. Man skickade även lösa paket med bussarna mot Sundsvall, Hammarstrand och Vike i Holm Under åren 1960-1970 var frakten i många år 2 kronor per paket.



*Lidens klassiska apotek 1917-1983 (Lidenvägen 74), senare guillotinmuseum, med "Lejonbacken" och stödmur mot dåvarande landsvägen Sundsvall-Bispgården. I huset huserade 1915-1917 Svenska Handelsbanken. Foto troligen 1920-talet.*

Personalen fick sätta ut en flagga på Lejonbacken vid apoteket i Liden. Busschauffören kom då in på apoteket och lade ut för medicinkostnaden åt kunderna. Dessa fick sedan passa bussen och lösa ut paketet. Lejonbacken kallades den dubbla uppfarten för gående till apoteket nere vid landsvägen. Apotekare Wiström lät uppföra denna 1928 tillsammans med stenmuren för att få en terrass. Indals-Lidens kommun rev Lejonbacken och muren 1967 när kommunalt avlopp drogs i kanten av vägen genom byn.

## **Ännu en modernisering**

Efter att Harald Wiström flyttat var Elof Brändström innehavare av apoteket mellan 1945 och 1950. Detta år tog Johan Hjort i Fränsta över som innehavare av apoteket och hade apotekaren Sven Veiland anställd som föreståndare i Liden. Sven Veiland stannade dock bara i 3 år till 1953 då han på hösten flyttade till Småland och fick ett större apotek där. Den 27 november 1953 blev min mor Ann-Marie Eklöf föreståndare för apoteket. Ägaren Johan Hjort lät modernisera apotekslokalerna på Lidenvägen 74 under åren 1957-1958. Nu fick apoteket en vacker inredning i rödbok i alla rummen. Det blev en för sin tid mer ändamålsenliga lokaler för verksamheten. Den 1 november 1960 övergick Liden till att bli filialapotek till Apoteket Gripen i Sundsvall, som ägdes av apotekare Bo Liljekvist.

## **Förstatligandet**

Under 1960-talet ville politikerna förstatliga apoteken och det bestämdes 1968 att staten skulle överta alla apotek i Sverige från 1 januari 1971. Staten löste ut innehavarna och man bildade Apoteksbolaget AB. Detta ägdes till en början av Staten till två tredjedelar och Apotekarsocieteten till en tredjedel. Senare under 1970-talet blev bolaget helt statsägt.

*Christian Eklöf, Söderhamn*



*Kaffepaus i "nattvaksrummet" i Apotekshuset i Liden omkring 1959/1960. Fr. vä.: Ada Åström, apoteksföreståndaren Ann-Marie Eklöf, maken fotografen m.m. Oswald Eklöf, Margit Åslin och Gerd Näsman*

*Trappen upp till apoteket i Liden 1959. Fr. vä.: receptarie Gunvor Nilsson, apotekstekniker Margit Åslin och apotekstekniker Doris Persson. Foto: Oswald Eklöf.*



*Artikelförfattaren Christian Eklöf, son till tidigare apotekschefen Ann-Marie Eklöf, arbetade i Liden på 1970-talet och fram till 1981 som apotekstekniker. Efter avlagd receptarieexamen 1981 arbetade han några veckor i Liden samma år. Christian Eklöf är fortfarande verksam inom apoteksrörelsen och ställer ofta upp som vikarie när apoteken har personalbrist. Det var vid ett sådant tillfälle på apoteket i Liden våren 2012 som Lidens Tidning fick kontakt. Ett stort tack till Dig Christian för att Du satte apotekshistorien i Liden på pränt!*

*Arne Johansson*

Den avslutande delen om Apoteket i Liden kommer i nästa nummer av Lidens Tidning.

**GRATTIS !**



**Lotta Jansson i Sillre på 40 årsdagen 21/6.  
"Vallonerna"**

## ***XJ Entreprenad AB***



### **Sållad matjord**

**2000 kr/lass inkl frakt inom Indal/Lidenområdet  
Ring eller maila för mer info och beställning**

**Markus 070-340 89 66**

**Andreas 073-181 43 07**

**[jord@xjentreprenad.se](mailto:jord@xjentreprenad.se)**

# Företagshuset



## Boda Grävtjänst

0692 - 400 84



## Jan Backlund

Rör & Svets



070 - 326 07 74

## Modins Byggservice

0692 - 104 28

070 - 685 43 97



**Besöksadress:  
Lidenvägen 89**

# GÅ PÅ AUKTION I SOMMAR!

Mer om sommarens auktioner på  
**www.jamtauktioner.com**

Vill du ha auktion? Kontakta oss!

Per 070-325 46 54, Karl-Arne 070-696 33 60

## JÄMTAUKTIONER

BERGVALL & HAGLUND



## Skogsägare, Gallra din skog nu!

- Vi kvalitetsgallarar och ökar värdet på din skog
- Barrmassaveden förädlas till Octostolpar vid vår industri Octowood i Kälarne
- Bra priser och Premier

Välkommen att kontakta oss!



Peter Zwahlen  
Tel 0696-68 11 50  
peter.zwahlen@  
rundvirkeskog.se



Stefan Maina  
Tel 0696-68 11 49  
stefan.maina@  
rundvirkeskog.se

**Rundvirke Skog**  
en del av AB Borgen

STÖRST I SVERIGE PÅ SPECIALSORTIMENT

# MED RADIOVÅGOR PÅ ÄLVEN



*Depåområdet vid Kävsta Camping.  
Tävlingsbanan till vänster.*

Sundsvalls Modellbåtklubb (SMBK) arrangerade i två dagar (2-3 juni 2012) SM deltävling 2 för radiostyrda modellbåtar (offshore) vid Kävsta Camping i Indal. Tävlingen hade även lockat deltagare från Norge. Utanför badplatsen lades tävlingsbanan i en slinga. Det gällde att köra så många varv som möjligt under 8 minuter. Båtarna är indelade i olika klasser.

Tävlingsledare och platsarrangör var Thomas Myrén från Harvom, på andra sidan Indalsälven. Det regnade båda tävlingsdagarna, men båtracen fullföljdes planenligt. Båtfolket är sannerligen ett tålmodigt släkte. Vill Du veta mer se: [www.smbk.se](http://www.smbk.se).

*Text & Foto: Arne Johansson*

## Sommaröppet v. 26-32

Mån-fre kl. 11-16

Lördag kl. 12-18

Söndag kl. 13-17

Vid soliga dagar på onsdagar  
och fredagar håller vi öppet  
lite längre

Håll utkik efter grillkvällar  
och evenemang !



Midsommar afton ÖPPET

kl. 15-21 ★ Mat & Dryck

Busstransport till Åsändansen  
från Wårdshuset kl. 21.00

## Glad sommar önskar

*Anders & Eva-Sofie*

*Annie & Lina*

Välkommen till en god upplevelse



WÄRDSHUSET  
LIDEN

TFN 0692-103 40

[www.wardshusetliden.se](http://www.wardshusetliden.se)



*Innanmätet i  
en radiostyrd  
modellbåt*



*Tävlande från Moss i Norge Kai Bråthen (t.  
vä.), och tävlingsledaren Thomas Myrén från  
Harvom, med några av tävlingsbåtarna.*

# HJÄRTSTARTARE I HOLM



*Den nyinköpta hjärtstartaren  
flankeras av Brandinspektören  
Thomas Åslin t.v. samt  
penninginsamlaren Olle Frisk.  
Foto: Tore Lövvenius*

Eldsjälen Olle Frisk i Holm arbetade enträget i ett år för att bland byborna samla in pengar till en hjärtstartare eller defibrillator på fackspråk. Oro för försenade hjälpinsatser var motivet. Resultatet av insamlingen blev 27.000:-, och när hjärtstartaren var inköpt återstod 2.000:- för framtida underhåll.

Tisdagen den 15 maj i Holms kyrkas församlingshem presenterade brandinspektören Thomas Åslin från Medelpads Räddningstjänstförbund för ett trettiotal intresserade grunderna i hjärt- och lungräddning och den nyinköpta hjärtstartaren. Alla kan använda hjärtstartaren. När maskinen är påslagen talar en inspelad röst om vad som skall göras. Tillsvidare finns hjärtstartaren hemma hos Olle Frisk i Anundgård och kan där hämtas dygnet runt.

*Arne Johansson*

Till hösten planeras Hjärt-Lung räddningskurs för intresserade i Liden.  
Välkommen att anmäla ditt intresse till Bystugan i Liden.  
Tel: 0692-10123 alt. [bystuganliden@telia.com](mailto:bystuganliden@telia.com)

## Café Vättaberget

### Öppettider i sommar!

*Från 15:e juni tisd-sönd 11-16*

Vi tar emot bokningar för bröllop, dop, födelsedagar och luncher för större sällskap. Nytt för i år är försäljning av hembakat tunnbröd alla dagar.

*Välkomna! Lasse o Kristina*



**För info och bokning ring 070-297 25 32  
[www.lidenshembygdsforening.com](http://www.lidenshembygdsforening.com)**



# **FORS**

*Hembygdsförening*

## **EVENEMANG SOMMAREN 2012**

### **Midsommarfirande - Fredag 22 Juni**

Traditionellt firande på Fors Hembygdsgård, Bispgården. Kl 13.00 reser vi midsommarstången som följs av dans och ringlekar runt densamma. Östra Jämtlands Dragspelsklubb spelar. Forsgilletts folkdanslag uppträder. Smedjan är öppen och det finns kams, korv, kaffe och lotter till försäljning.

### **Onsdag 27 Juni kl 19.00 - Musikkväll**

Bo Backagård tolkar Dan Andersson

### **Onsdag 4 Juli kl 19.00 - Musikkväll**

Hasse Thor

### **Forsdagen - Torsdag 12 juli kl 11.00 - 16.00**

Försäljning av kams, tunnbröd, fika och lotter. Underhållning för både barn och vuxen. Ta del av Geråldsutställningen på logen och Skolmuseet. Besök Fors kyrka, smedjan och marknadsplatsen.

### **Dans på Gerålund - Fredag 13 juli kl 21.00 - 01.00**

Nya Standards spelar. Försäljning av fika och lotter. Entré: 100 kr.

### **Onsdag 18 Juli kl 19.00 - Musikkväll**

3Badurerna från Oviken

### **Söndag 22 Juli kl 18.00 - Filmkväll**

### **Onsdag 25 Juli kl 19.00 - Musikkväll**

Kent och Ingrid Wikberger spelar country

### **Hembygdsgårdens dag - Söndag 5 Augusti**

Firandet börjar efter gudstjänsten i Fors kyrka. Zittronilerna spelar och kulturpremium delas ut. Serveringen och smedjan är öppna. Dessutom byter vi i år ut kamsen mot lax!

I samarbete med



Hemsida: [www.fors-hbf.se](http://www.fors-hbf.se)

E-post: [info@fors-hbf.se](mailto:info@fors-hbf.se)

Rosen Serien



Medlem i Föreningen Svensk Egenvård



HERBALIFE



Husåsvägen 2, 86041 Liden

**JUST-NU PRISER**

Blekta slingor inför sommaren  
Helkroppspeeling med massage  
(perfekt inför sommarens sol och bad)

Vaxning

*Ha en riktigt skön sommar önskar*

*Inger*

(dipl. Spa och hudvårdsterapeut)

0692 - 104 08, 070 - 262 59 53

[klippstugan@wastfelt.net](mailto:klippstugan@wastfelt.net)



Semesterstängt vecka 29 - 32



**Pär Hansson**  
**BYGG**

**Reparera**

Bygg **O**m

Bygg **T**ill

*Jag ordnar avdraget,  
du kan få jobbet för halva priset.*



Pär Hansson, Lidenvägen 118, **070-3439750**,  
[par@hanssonbygg.se](mailto:par@hanssonbygg.se),  
[www.hanssonbygg.se](http://www.hanssonbygg.se)

# För Din skull.



Indalens SBO är dessbättre lindrigt drabbat av stormen Dagmar, men likväl finns det mindre brötar på sina ställen. Kontakta din inspektor för råd och stöd kring stormfrågor och annat. Våra inspektorer erbjuder ett heltäckande tjänsteutbud för skogsskötsel, avverkning och ekonomisk förvaltning. Det är själva syftet med Norrskog. Att finnas där, för din skull.



Skogsinspektor Indalens SBO  
**David Sörman**  
060-16 72 76

[www.norrskog.se](http://www.norrskog.se)

**NORRSKOG**  
skogsägarna  
För Din skull